

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmanas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Rekomendacija dėl Europos Sąjungos Tarybos atsisakymo suteikti galimybę visuomenei susipažinti su teisine nuomone, susijusia su ES prekybos susitarimu su Jungtine Karalyste (byla 717/2021/DL)

Rekomendacija

Byla 717/2021/SF - Atidaryta 21/04/2021 - Rekomendacijos 24/02/2022 - Sprendimas 17/06/2022 - Atitinkama institucija Europos Sąjungos Taryba (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Skundo pateikėjas paprašė leisti visuomenei susipažinti su Europos Sąjungos Tarybos Teisės tarnybos nuomone dėl Jungtinės Karalystės ir ES sudaryto prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo teisinio pobūdžio.

Taryba suteikė tik labai ribotą prieigą prie nuomonės teigdama, kad visiškas atskleidimas pakenktų jos tarptautiniams santykiams, teisinėms konsultacijoms ir vykstančiam sprendimų priėmimo procesui.

Ombudsmanas laikėsi nuomonės, kad nuomonėje pateikta informacija nėra neskelbtina. Ji nustatė, kad Taryba neįrodė, kaip atskleidimas konkrečiai ir faktiškai pakenktų viešajam interesui, susijusiam su tarptautiniais santykiais. Ji taip pat nustatė, kad neaišku, kaip atskleidus informaciją būtų pakenkta Tarybos gebėjimui gauti atviras, objektyvias ir išsamias konsultacijas. Priešingai, Ombudsmanas laikėsi nuomonės, kad didesnis skaidrumas sustiprintų susitarimo teisėtumą.

Ombudsmanė pasiūlė sprendimą, kad Taryba suteiktų kuo platesnę prieigą prie Teisės tarnybos nuomonės. Taryba nesilaikė šio sprendimo pasiūlymo.

Kadangi Taryba nepaneigė ir nenagrinėjo Ombudsmeno pasiūlyme dėl sprendimo pateiktų argumentų, ombudsmanė laikosi savo pozicijos. Ji mano, kad Tarybos atsisakymas suteikti visuomenei galimybę susipažinti su nuomone yra netinkamas administravimas, ir pateikė atitinkamą rekomendaciją šiam klausimui spręsti.

Parengta pagal Europos ombudsmeno statuto [1] 4 straipsnio 1 dalį

Skundo aplinkybės

1. 2020 m. sausio mėn. Jungtinei Karalystei išstojus iš Europos Sąjungos, ES ir JK pradėjo derybas dėl prekybos susitarimo detalių. Po šių derybų buvo sudarytas ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, kuris įsigaliojo 2021 m. gegužės mėn. [2] ;

2. 2020 m. lapkričio mėn. įvykusiame posėdyje ES Tarybos Teisės tarnyba pareiškė nuomonę dėl to, ar susitarimą būtų galima sudaryti kaip „tik ES susitarimą“ [3] . Tada Teisės tarnyba 2021 m. sausio mėn. raštu išdėstė savo nuomonę *dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – nuomonė) [4] .*

3. 2021 m. vasario mėn. Helsinkio universiteto skundo pateikėjas paprašė visuomenės susipažinti su nuomone [5] .

4. Taryba atskleidė tik labai nedidelę nuomonės dalį, teigdama, kad visiškas atskleidimas pakenktų viešojo intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais, teisinėmis konsultacijomis ir sprendimų priėmimo procesu, apsaugai [6] .

5. Nepatenkintas Tarybos sprendimu leisti susipažinti su dokumentais tik iš dalies, 2021 m. balandžio mėn. skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną.

Ombudsmeno pasiūlymas dėl sprendimo

6. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl Tarybos atsisakymo suteikti galimybę visuomenei susipažinti su nuomone. Tyrimo metu Ombudsmeno tyrimo grupė patikrino neredaguotą nuomonės versiją.

7. Susipažinęs su dokumentu, ombudsmenas nusprendė, kad nuomonėje pateikta informacija negali būti laikoma neskelbtina. Ji laikėsi nuomonės, kad nuomonė jokia būdu nepažeidžia visuomenės pozicijos, kurios ES laikėsi dėl susitarimo ratifikavimo, ir neatskleidžia informacijos apie ES derybinę poziciją ar strategiją. Prekybos susitarimų, kuriuos galima sudaryti, rūšis yra ES teisės dalis, todėl ją žino trečiosios šalys. Todėl Ombudsmenui nebuvo aišku, kaip informacijos atskleidimas galėtų paveikti prekybos derybas su JK, kai jos tebevyksta, taip pat būsimas ES derybas. Priešingai, Ombudsmenas manė, kad atskleidimas galėtų paskatinti pasitikėjimą prekybos susitarimų teisėtumu.

8. Be to, ombudsmenas rėmėsi Bendrojo Teismo sprendimu byloje „Pech prieš Tarybą“ [7] , manydamas, kad teisinės nuomonės negalima laikyti jautria, nes pats turinys nėra jautrus. Todėl

nuomonės atskleidimas negalėjo pakenkti teisinių konsultacijų apsaugai.

9. Be to, neatsižvelgiant į skirtingą požiūrį į tai, ar teisinės nuomonės atskleidimas tuo metu, kai buvo priimtas „patvirtinantis sprendimas“, galėtų rimtai pakenkti Tarybos sprendimų priėmimo procesui, Susitarimas jau įsigaliojo. Todėl ombudsmenė paragino Tarybą atsižvelgti į šiuos pokyčius peržiūrint savo sprendimą atsižvelgiant į galimą tolesnį informacijos atskleidimą.

10. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenė pasiūlė kaip sprendimą [8] , **kad Taryba suteiktų kuo platesnę prieigą prie jos Teisės tarnybos 2021 m. sausio 25 d. nuomonės.**

11. Taryba nepritarė Ombudsmeno pasiūlymui dėl sprendimo.

12. Savo atsakyme Taryba teigė, kad, nors sprendimo priėmimo vidaus procedūros šiuo metu yra nutrauktos, teisinės nuomonės dalykas tebėra opus, atsižvelgiant į kitų susitarimų su JK arba su kitomis trečiosiomis šalimis pradžia, derybas ir sudarymą, nes joje atskleidžiama strategija, kuri galėtų būti taikoma ir kitiems susitarimams. Taryba nurodė, kad dokumento neskelbtinumas nėra automatiškai pašalinamas vien dėl to, kad Tarybos vidaus procedūros buvo užbaigtos dėl vieno konkretaus susitarimo, kai ši teisinė nuomonė yra svarbi kitiems susitarimams, kuriems taip pat taikoma išimtis, susijusi su tarptautiniais santykiais.

13. Todėl Taryba laikėsi nuomonės, kad išimtys, susijusios su viešojo intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais ir teisinių nuomonių apsauga, apsauga vis dar pateisina nuomonės neatskleidimą.

14. Skundo pateikėjas apgailestavo, kad Taryba nusprendė nesivadovauti Ombudsmeno pasiūlymu dėl sprendimo, ir manė, kad tai kelia nerimą ES piliečiams. Ji taip pat išreiškė nusivylimą dėl Tarybos sprendimo neleisti jai visapusiškai susipažinti su Ombudsmeno sprendimo pasiūlymu ir Tarybos atsakymu į jį [9] .

Ombudsmeno vertinimas po pasiūlymo dėl sprendimo

15. Taryba nepasinaudojo galimybe peržiūrėti savo poziciją dėl skundo pateikėjo prašymo leisti susipažinti su dokumentais, atsižvelgdama į išsamius Ombudsmeno pasiūlyme dėl sprendimo pateiktus argumentus. Priešingai, Taryba nusiuntė labai trumpą atsakymą, kuriame nenagrinėjo Ombudsmeno argumentų.

16. Iš esmės Taryba nurodė, kad nuomonės turinys išlieka jautrus atsižvelgiant į galimas būsimas derybas dėl kitų tarptautinių susitarimų. Tačiau ombudsmenė jau buvo pateikusi argumentų, kodėl ji mano, kad nuomonėje pateikta informacija negali būti laikoma jautria ir kad Taryba nepakankamai išdėstė, kaip atskleidimas galėtų pakenkti jos tarptautiniams santykiams.

17. Kadangi Taryba nepaneigė Ombudsmeno argumentų, ombudsmenė laikosi savo pozicijos. Ji dar kartą pabrėžia, kad prekybos susitarimų, kuriuos galima sudaryti, rūšis yra ES teisės

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22021A0430\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22021A0430(01)) ir iš=EN [Nuoroda].

[3] Daugiau informacijos rasite:

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2012/june/tradoc_149616.pdf [Nuoroda].

[4] Tarybos dokumentas, kurio nuorodos numeris 5591/21.

[5] Pagal Reglamentą Nr. 1049/20012001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Nuoroda].

[6] Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečią įtrauką, 4 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką ir 4 straipsnio 3 dalį.

[7] 2021 m. balandžio 21 d. Bendrojo Teismo (antroji kolegija) sprendimas *Pech/Taryba*, T-252/19: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=T-252/19> [Nuoroda].

Sprendimas šiuo metu yra skundžiamas.

[8] Daugiau informacijos apie skundo aplinkybes, šalių argumentus ir Ombudsmeno tyrimą rasite išsamiaame ombudsmeno pasiūlymo dėl sprendimo tekste:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/149544> [Nuoroda].

[9] Savo atsakyme į Ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo Taryba nurodė sprendimo pasiūlymo dalis, kuriose, jos nuomone, yra konfidencialios informacijos. Ji taip pat nurodė, kad jos atsakyme į sprendimo pasiūlymą pateikti elementai yra konfidencialūs. Todėl ombudsmenas negali atskleisti šių elementų šioje rekomendacijoje.

[10] Taryba pati paskelbė daugumą dalių. Žr., pavyzdžiui, Tarybos sprendimo 2020/2252 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo konstatuojamąsias dalis, kurias galima rasti adresu

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2252&from=EN> [Nuoroda].

[11] minėto Sprendimo *Pech prieš Tarybą* 85 punktą (žr. 7 išnašą).